

stater, men samtidig understregedes det, at der var kræfter i Europa, i første række „militaristerne og revanchisterne i Bonn“, som støttet af NATO-alliancen, især USA, modsatte sig et samarbejde ved at forlange adgang til atomvåben og ved at nægte at anerkende de nuværende grænser i Europa. Der erindredes endvidere om de østlige forslag om atomfri zoner i Centraleuropa og på Balkan, det østtyske forslag om en pagt mellem de to Tysklande og det sovjetiske forslag om en ikke-angrebspagt mellem NATO og Warszawa-pagten. Den østeuropæiske holdning stod i modsætning til den omtale, resolutionsforslaget nød fra *vestlig* side, og hvorunder man redegjorde for de senere års øgede kontakter med Østeuropa på alle områder, idet man samtidig beklagede, at østblokken havde fundet det nødvendigt at angribe Forbundsrepublikken i strid med det rumænske forslag. En række *ikke-europæiske* lande fremhævede — uden at tage stilling til den europæiske problematik — den betydning, som en fredelig udvikling i Europa havde for hele verden og gav resolutionsforslaget deres uforbeholdne støtte.

Den danske repræsentant, *folketingsmand Frode Jakobsen*, gav i et kort indlæg (jfr. bilag 3) udtryk for Danmarks interesse i og bestræbelser for at udbygge kontakten med Østeuropa trods divergerende opfattelser af bl. a. sikkerhedsproblemerne. Også fra dansk side beklagede man den mislyd, som østlandene havde bragt ind i drøftelserne.

Resolutionsforslaget blev vedtaget med akklamation i 1. udvalg den 18. december og i plenarforsamlingen den 21. december (res. 2129). Efter vedtagelsen i plenarforsamlingen hilste generalsekretæren resolutionen velkommen som endnu et bidrag til afslutningen af den såkaldte kolde krigsperiode og til normaliseringen af forholdet mellem Øst- og Vesteuropa.

1. udvalgs beretning: A/6207.

Internationalt samarbejde om fredelig udnyttelse af verdensrummet.

(Dagsordenens punkt 31).

1. udvalg behandlede ovenstående spørgsmål på 2 møder den 18. og 20. december 1965. Under *debatten* blev det fra alle sider

beklaget, at der ikke var sket større fremskridt i den juridiske underkomité under udvalget for fredelig udnyttelse af verdensrummet. Skylden herfor placerede øst og vest på hinanden.

USA og Sovjet redegjorde for de resultater, de hver især havde opnået på rumforskningens område. Den amerikanske repræsentant omtalte især kommunikations-satellitterne samt vejr-satellitprogrammet, herunder mulighederne for automatisk overførsel til jorden af fotografiske optagelser af vejrforhold. Der bebudedes et amerikansk forslag til en traktat om udforskning af himmellegemer.

Østrigs delegerede — der er formand for rumudvalget — var af den opfattelse, at man burde lægge mere vægt på den praktiske udnyttelse af resultaterne af forskningen af det ydre rum. Tre områder krævede især opmærksomhed: tilvejebringelse af et globalt satellitkommunikationssystem, en verdensomspændende vejrvarsling og udviklingen af et system af satellitter i navigationens tjeneste.

I *resolutionsforslaget*, der fremlagdes af 13 forslagsstillere, anbefaledes det, at Generalforsamlingen anmoder udvalget for fredelig udnyttelse af verdensrummet bl. a. om at fortsætte bestræbelserne for at tilvejebringe internationale aftaler om bistand til og tilbagegivelse af astronauter og rumfartøjer, om ansvar for skade forårsaget af genstande, som er opsendt i det ydre rum samt om de juridiske principper for stater virksomhed i forbindelse med udforskning og udnyttelse af verdensrummet. Det bemærkes videre, at arbejdsgruppen til undersøgelse af spørgsmålet om afholdelse af en international konference om udforskning og udnyttelse af det ydre rum vil træde sammen den 18. januar 1966, ligesom der anmodes om, at alle stater uanset udviklingsstade sættes i stand til at deltage i og høste fordele af verdensrummets udforskning. Endelig anmodes udvalget for fredelig udnyttelse af verdensrummet om i samarbejde med FN's generalsekretær, særorganisationerne og (den ikke-guvernemantale) verdenskomité for rumforskning (COSPAR) at udarbejde og på 21. samling forelægge et program for uddannelse af specialister, der skal bistå udviklingslandene på dette område.